

Előfizetési ár:

Egész évre	— — — 4 K.
Fél évre	— — — 2 K.
Negyed évre	— — — 1 K.
Egyes szám	— — 20 f.

AZ ERDŐ

Hirdetések

egy hasábos garmondszedés milliméter soronkint 10 fillérrel, táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfaj szedés másfélszeres egységárral számítatik. — Az egész oldal négy hasáb széles.

Szerkeszti:

BALOGH ERNŐ
m. kir. erdőtanácsos.

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Előfizetőknek az álláskezeslet és kínálat rovata rövid közlésekre díjtalanul áll rendelkezésre.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala czimén Budapest, V., Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szétküldésére vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő» szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő írói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz. A lap után netalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordítatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

Előfizetési felhívás.

Felkérjük t. olvasóinkat, hogy lapunk előfizetésének megújítása iránt mielőbb intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

TARTALOM.

Törvényjavaslat némely kincstári ingatlanok eladásáról illetve elcseréléséről. (Zsarolyáni Márton Sándor.)

A tápintézetek évváró vizsgáiról.

A «Nitroperdenol» ismertetése. (Orbán Imre.)

Útmutatás első segély nyújtásához az állatorvos megérkezéig szerencsétlenség, vagy hirtelen megbetegedés esetén. (Dr. Kukuljevič József.)

Gazdasági tanácsadó: A szénakaszálás legalkalmasabb ideje.

Különfélék: A gyümölcsévről.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

Előfizetési díjak nyugtázása.

Szerkesztői üzenetek.

Tárca. A titok. (Zsoldos László.)

Törvényjavaslat némely kincstári ingatlanok eladásáról illetve elcseréléséről.

(Beadatott az országgyűlés elé 1913 május 26-án.)

Ismerteti: zsarolyáni Márton Sándor, m. kir. erdőtanácsos.

Ennek a törvényjavaslatnak a lényege a következő:

Eladni tervez sik fekvésű, szántóföldnek, kertnek stb. alkalmas 4985 kat. hold kincstári eddigi erdőtalajt s 18141 kat. hold szántó, rét, belsőség stb.-ből álló kincstári birtokot s a befolyó pénzt a kincstár részére (valószínűleg feltétlen erdőtalajon) erdők vásárlására, telepítési célokra, állami erdők beruházási alapjára fordítandónak mondja ki s végül kiköti, hogy az ezen eladások után az apatini erdőhivatalnál megmaradó birtokok, ezentul erdőgazdaságilag kezelendők.

A megokolás főérve az, hogy bizonyos vidékeken az államnak mint erdőbirtokosnak tért kell foglalnia s az ehhez szükséges pénzt, az államháztartás külön megterhelése nélkül kell megszerezni.

Ezen nagyfontosságú akciónak alapja az az értékelés, a mely a megfelelő talajhasználat elvének érvényesítéséből áll elő. Például a mai apatini sik erdő

kat. holdanként 9 korona 10 fillér tisztajövedelmet ad, a mezőgazdasági használatra tuskóirtás nélkül bérbeadott terület bére pedig 1912. évben 140 korona volt. Ez a talaj tehát mint szántó 14-szer annyit ér. Átlagban 100 korona évi bért véve a kiirtandó erdőknel, a mai erdőtalajnak 300 korona értéke helyett, e talaj mezőgazdasági értéke 4%-kal 2200 korona. Levonva a költségeket, és átlag értéket véve, az értékelés legalább is 1000 korona kat. holdanként és 1400 koronáért legalább is 10 kat. hold teljesen fátlan, feltétlen erdőtalaj vásárolható.

Ezen az alapon a javaslatot két főszempontból lehet bírálata alá venni, a m. közértekből s erdészeti szempontból.

A közérdek szempontjából ez a javaslat oly bő megokolást igényelne, a melyre terjedelmességénél fogva itt hely nincs s azért csak általánosságban sorolhatom fel azokat a nyomós érveket, a melyek a törvényjavaslatnak ilyenmü jelentőségét kimutatják.

Ilyenek: 1. a megfelelő talajhasználat folytán a megsokasodott emberek részére táplálék termesztése, ennek külföldre való szállítása, az ezekből származó legalább tizszeres jövedelem s tizszeres talajérték, mely a nemzet vagyonának emelkedését vonja maga után.

Így a javaslat 1. §. a) pontja alatt 4985 sik erdő s Bácsbodrog megyében 1. §. c) pont alá tartozó 4612 kat. hold erdő, együtt 9597 kat. hold, melynek mai erdőtalaj értéke kereken 3.600.000 korona. Ez, mezőgazdaságilag mivelve kereken 19.000.000 szántó értéket fog képviselni, vagyis az ország vagyona 15—16 millió koronával fog emelkedni befektetés nélkül.

2. A különféle mezőgazdasági anyag termelése több igényt fog kielégíteni, mint az erdő.

3. Az erdőbirtoknak kisebb részletekben való eladása, sokaknak földbirtokvágyát fogja kielégíteni s ez a kivándorlást is csökkenteni fogja.

4. Az államnak birtokszerzése a megfelelő vidéken az államegységet jelentékenyen erősíteni fogják.

5. A kincstári birtokok kiegészítése, kikerekítése, szintén csak előnyös lehet stb.

Erdészeti szempontból is kiválóan előnyös lesz a birtokcserélés azért, mert:

a) a kereken 9600 kat. hold erdő helyett ennek talajértékéből, az erdőn kívül egyéb művelési ágra állandóan nem alkalmas, tehát feltétlen erdőtalajt vásárolva, az elérni remélt tízszeres érték folytán, tízszer annyi, tehát megközelítőleg 100,000 kat. hold ily talaj volna szerezhető. De a vásárlandó erdők egy részében faértéket is számítván, legalább 50,000 kat. hold ily erdőt szerezhet a kincstár s ezen talajnak termőképességét, mely nemzeti vagyon, helyes kezeléssel s erdőművelés alatt tartással a jövő részére megmenti, fenntartja.

És ez a nagy előny, minden külön megterhelés nélkül, a kellő talajhasználatot életbeléptető helyes birtokpolitika folytán áll elő.

b) Az eladásokból befolyó pénznek még az a rendelkezése is van, hogy belőle a m. kir. erdőkincstár részére az országban mindenfelé előforduló közbirtokossági erdők birtokjogosultsági arányrészei is vásároltassanak, a mi által az ily közbirtokossági erdőknek felosztása meg lesz gátolva, s így igen nagy terjedelmű erdők rendszeres kezelése alatt maradnak.

Eddigéig ugyanis az ily közbirtokosságok a rendszeres kezelést csak tehernek tartották s nem fogták fel kellően, a csupán erdőművelésre állandóan alkalmas talaj termőképességének fenntartásában nyilvánuló állami feladatnak jelentőségét és a rendszeres kezelést az által igyekeztek és igyekeznek ma is megszüntetni, hogy arányrészeiket (sokszor csak névleg) egy egyénre ruházzák át, hogy így a közbirtokossági erdő magánerdővé váljék, a melyet nem kell rendszeresen kezelni s e miatt legtöbbször rosszul lesz kezelve, a mi a talajnak termőképességét kockára teszi. Ellenben, ha az állam ily

birtokosságokban arányrészeket szerez, ezeket az arányrészeket egy egyén nem kaphatja meg, mert az állam nem azért veszi meg, hogy eladja, hanem hogy így az erdő folyton közbirtokossági jellegű, tehát rendszeres kezelés alatt tartandó maradjon.

A törvényjavaslatnak második nagy előnye tehát abban áll, hogy ily módon aránylag kevés vásárlással sok feltétlen erdőtalaj rendszeres kezelése alatt tartható, mert bármily nagy legyen az arányrészeknek teljes összege s ebből csak egy is legyen az államé, ez az egy arányrész a közbirtokossági erdő-jelleg fenntartását és ennek útján a rendszeres kezeléssel az illető feltétlen erdőtalajnak termőképességét biztosítandja.

c) Előnyös még az is, hogy a 4. §. szerint eladásra vagy elcsérelésre szolgáló egyéb területek közt van 9410 kat. hold olyan erdőterület is, a melynek bizonyos része feltétlen erdőtalaj s az ily talaj csak olyan birtokos tulajdonába bocsátható át, a ki erdejét rendszeresen köteles kezelni.

Ez a kikötés azért előnyös, mert elősegíti az ily birtokosoknak nem feltétlen erdőtalaju erdeinek kicserélését s ez által a megfelelő talajhasználat elvének további érvényesítését.

Mindezek olyannyira javára válnak úgy a köz, mint az erdészeti érdekeknek, hogy e törvényjavaslatot említett előnyei folytán örömmel üdvözölhetjük.

A tápintézetek évről-évről vizsgáiról.

A kincstári erdészeti alisztek és szolgálók gyermekei részére létesített tápintézetekben június havában tartattak meg az évről-évről vizsgák.

TÁRCZA.

A titok.

Írta: Zsoldos László.

Jobban Ákosék már vagy két esztendő óta határozottan lefelé kezdtek csúszni a zenitről. A zeniten tudniillik Ákos, a ki voltaképpen festő lett volna, csak hogy a mindennapi kenyér teljesen beleszorította a torzképrajzolásba (éleclapok számára — nevetni lehet), mondom, a zeniten Ákos még megkeresett havonként ezer koronát, holott most lefelé szálltában már havi hatszáz koronát is alig birt összeharásolni a rajzaiból. Ez magában véve még nem lett volna olyan rettenetes baj, ha az ezer koronás jövedelemtől a hatszázig vivő úton egy gonosz háziúr rá nem tette volna a kezét a művészcsalád egyes bútordarabjaira (házber fejében, — hogy ennek is mindig újra kinől a feje, mint a lernai hidrának!), s ugyanakkor a többi darab bútort maga a kilakoltatott, gondos családfő nem tette volna le egy beraktározó vállalatnak az oltárára.

Akkor éppen a májusi negyed kezdődött, s Jobban, a kinek immár nem volt sem bútora, sem lakása, prófétai ihlettel iparkodott megnyugtatni a «Fehér holló»-

fogadóban nyárspolgáris ideggörcsökbe esett asszonykáját:

— Ez az Isten ujja, Sári (s látnokilag emelte föl a levegőbe a jobb keze mutatóujját), hidd meg nekem, hogy ez az Isten ujja!

(— Ugyan már!...)

— Én mondom neked, Sári, mert látod, ha most kivehettük volna azt a nyomorult lakást, (s a kétágyas szoba csücskéből riadtan feléjük bámészkodó öklömnny, két gyerekükre mutatott) ezek az ártatlan csöppségek biztosan egész nyáron itthon tespedhettek volna szégyenké ebben a fojtó, budapesti hőségben.

(— És most?!)

— És most, nahát, ez már igazán egyszerű, — végezte be fensőbb gondolkozásra valló nyugalommal a prófétalélek, — és most, látod, az egész nyarat majd azon az áldott jó falusi levegőn fogjuk tölteni velük. Mert hisz' az, — s itt idegesen csapott a tenyerével a remek nadrágjára, — mert hisz' az teljes képtelenség, ügyebár, hogy minden keresetemet ráköltsem a fogadószámlára! Ezt te is belátod, nemde! Meg aztán — és újra mosolygóssá vált az arca — meg aztán örülség is lenne, mikor ezeknek a gyerekeknek levegő kell, falusi levegő!

Sári (minthogy a jelesebb ostobaságoknak többnyire

A rózsahegyi intézetben elhelyezett fiúgyermek a rózsahegyi róm. kath. elemi iskolát látogatták, még pedig az első osztályt 7, a másodikat 7, a harmadikat 10, a negyediket 9 és az ötödiket 3, összesen 36 fiú.

A zborói intézetben elhelyezett leánygyermek a zborói állami elemi iskolában nyertek oktatást, még pedig az első osztályban 15, a másodikban 8, a harmadikban 8, a negyedikben 10, az ötödikben 4 és a hatodikban 6, összesen 51 leány.

Az előmenetelt a következő táblázat mutatja:

	A vizsga eredménye % ban										A tanulók száma összesen
	28/29	30/39	40/49	50/59	60/69	70/79	80/89	90/99	100		
	a tanulók száma										
Fiúk	1	3	1	14	5	4	3	3	2		36
Leányok		2	8	17	4	6	4	4	6		51
Együtt:	1	5	9	31	9	10	7	7	8		87

A százalék kiszámításánál a rendes tantárgyak osztályzatain kívül az erkölcsi magaviseletből és a szorgalomból nyert osztályzat is figyelembe vétetett, míg a tornából és énekből nyert osztályzat nem; csak a tiszta egyes osztályzatot nyert tanuló vétetett 100 százalékosnak.

Az eredmény általában kielégítőnek mondható, a mennyiben a növendékeknek a zöme a közepes és a jobb tanulóokra esik s mint minden iskolában, úgy itt is a leányok jobb eredményt mutattak fel.

De különösen kiváló szorgalmat fejtettek ki a leányok a kézimunka készítésében; a nyilvános vizsgával kapcsolatos kézimunka-kiállításban ugyanis 195 kisebb-nagyobb kézimunkával vettek részt, a melyekkel általános elismerést arattak.

A rózsahegyi intézet fennállásának negyedik, a zborói pedig harmadik tanévét zárta le, és sok szülő megnyugvással tapasztalhatta, hogy gyermeke nevelésének nehéz kérdése üdvös megoldást nyert.

A két intézetben elhelyezett gyermekek az egyes kincstári igazgatósági kerületek szerint a következőleg oszlottak meg: a lipótvári m. kir. főerdőhivatal kerületéből volt 26 növendék, a tótsóvári m. kir. erdőhivatal kerületéből volt 17 növendék, a beszteczebányai m. kir. erdőigazgatóság kerületéből volt 11 növendék, a zarnóczai m. kir. erdőhivatal kerületéből volt 16 növendék, az ungvári m. kir. főerdőhivatal kerületéből volt 2 növendék, a bustyabázai m. kir. erdőhivatal kerületéből volt 4 növendék, a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság kerületéből volt 5 növendék, a gödöllői m. kir. erdőhivatal kerületéből volt 2 növendék, az apatini m. kir. erdőhivatal kerületéből volt 2 növendék, a deliblati m. kir. kincstári birtokkezelőség kerületéből volt 1 növendék.

A fentiekből kitűnik, hogy a tápintézeteket leginkább csak a közelebbi kerületek alkalmazottjai vették igénybe, miért is kívánatos volna, hogy az ország különböző vidékein lakó sok száz erdőkincstári alkalmazott részére minden nagyobb kincstári erdőbirtokon hasonló intézet létesüljön.

A szülők hálával vannak eltelve a földművelésügyi kormány iránt a meglevő intézetek létesítése és fenntartásában nyilvánuló atyai gondoskodásáért és bizalommal várják a tápintézeteknek a szükséglethez mért szaporítását.

hipnotizáló erejük van) lassan megfogta a festő mutatóujját és megsókolta:

— Oh, te szegény kis fiam, — suttogta szinte möhön, — lehet, hogy igazad van. Ez (és mélységes anyai szeretettel nézett végig az új helyzettől és idegen szobától egyelőre kicsit még megbambult csemetékre) úgyis mind a kettő olyan penészvirág, hogy... Igazán nagy szükségük van egy kis falusi levegőre.

... Na, ha a két penészvirágnak (a nagyobbik negyedfél, a fiatalabbik két esztendő) éppen csak falusi levegőre volt szüksége, hát abból ezen a nyáron szívhattak annyit, hogy akár olyan lehetett volna tőle a tüdejük, mint a duda. Jobbanék valósággal könyökig duskáltak a nyaralásban. Május. Junius. Julius. Augusztus. Szeptember. Október. November. Deczember... a szűk, kis falusi ablakok külső párkányán már vastagon ült a hó, a rosszul fűlő, bútorozott, falusi parasztházban olykor már majdhogy kék-zöld nem volt az időközben csakugyan vasgyuróvá erősödött két piktorivadék, hanem azért a művészi lelkű derék Jobbanék csak nyaraltak rendületlenül. A falu közel volt, félóra alatt be lehetett ugrani róla vonaton a fővárosba, a fűzetjegyén is meg lehetett valamit takarítani, télire a szobát is húsz koronával olcsóbban adta a paraszt (s így már csak ötven koronát fizettek érte havonként), és Budapesten úgy

sem volt sem bútor, sem lakás, ennél fogva roppant tiszta számítás volt Jobbanéktól, hogy a budapesti hajléktalanok menedékhelye, vagy a népszálló helyett mégis inkább a nyájas falusi lakást választották. A rajzoló minden másnap, sőt, ha megszorult, (a mi pedig gyakran előfordult), mindennap beugrott Budapestre, s a kizárólagában mindig volt egy kis rajzocska, a mit aztán az élelápok megvettek tőle. Az igaz, hogy némelyik lap már annyi képet vásárolt össze tőle, hogy hetekre ellátta a lapját Jobban-karikaturákkal, de hát a mi Ákos barátunknak olyan pompás rábeszélő képessége volt, hogy ha másképp nem sikerült neki, hát a szó szoros értelmében kierőszakolta a szerkesztőtől, hogy újra és megint vegyenek tőle rajzot. Természetesen, a nagy termékenysége miatt már a tavaszi, sőt a nyári árnál is olcsóbban kellett mérnie a művészetét, de mit törődött azzal a kitűnő Ákos, a mikor abban a nyomorúságos faluban télen nem lehetett semmit sem kapni, s ő estéről-estére annyi mindenféle földi jóval (hidegsült, pástétom, cukrászsütemény, gyümölcs, tokaji) megrakottan döcögött haza a keleti pályaudvarról a vonaton.

— Szegény asszonyka, — tapogatta meg ilyenkor elégtelen a kocsizakaszban az egymáshoz kötözött kisebb-nagyobb csomagokat, — no meg azok az én édes

A «Nitroperdenol» ismertetése.

Irta: *Orbán Imre* urad. erdész.

Bizonyára lesznek lapunk t. olvasói között sokan, a kik a füstnélküli lőpor előnyeiről, de különösen annak nagy hibájáról, tudniillik a fegyver használata, sőt gondos tisztítása után is rendszerint bekövetkező utánrozsdásodásának kellemetlenségeiről meggyőződtek.

Mint tudjuk, sok hangzatos név alatt reklamirozott, rozsdától «mentesítő» fegyverzsír és olaj van forgalomban és a kik ezekkel kísérleteztek, tudni fogják, hogy ilyenekkel vajmi kevés vagy egyáltalán semmi eredményt sem lehet elérni, sőt egyszerű, tiszta vazelin használata sokkal többet ér, mert nagy eredményt tőle nem várunk, azt a célt pedig, a melyet vele elérni akarunk, el is érjük.

Olyan olaj, a mely a fegyvert az eső-okozta rozsdásodástól megóvná, tudomásunk szerint még nincs. Pedig mi, hivatásos vadászok, a kiknek nemesak szép időben kell a fegyvert használni, hanem gyakran egész álló nap szakadó esőben is, tudjuk, hogy mennyi kellemetlenséget és bosszúságot okoz a rozsdá már addig is, a míg csak valamennyire is letakaríthatjuk; hát még akkor, ha a fegyver szerkezete közé is behatol a víz és a leggondosabb tisztítás mellett is alig tudjuk másnap fegyverünket kinyitni. Bizony drágán megfizettük volna, ha lett volna olyan fegyverolaj, mely csak némileg is megóvta volna fegyverünket a rozsdától.

Ezekből a kellemetlenségekből, miután hivatásom mellett passzionátus vadász is vagyok, én is kivettem a részemet; még pedig duplán, mert télvíz idején szakadó havasesőben tüskén, bokron, szakadékokon kereszt-

tül gyakran puskástól, mindenestől nyakig süppedve a hófúvásokba, másztam a hegyet, nyomom követve a vadászsnókat, tudom igen jól, hogy mi az, midőn ruhástól, puskástól vizesen hazaérve a fegyvertisztításhoz kell látni.

Hogy ezen kellemetlenségtől és bosszúságtól csak némiképp is megszabadulhassak, folyton kutattam újabb és újabb fegyverolaj után, és ha egy újabb gyártmány forgalomba került, rögtön meghozattam és kísérleteztem vele, sajnos, mindeddig eredménytelenül. Végre ez év január havában ismét tudomásomra jutott egy magyar gyártmányú fegyverolaj forgalomba hozatala. Gondoltam, kísérletezem vele, annál is inkább, mivel a gyártója a megrendelést megelőzőleg egy kis mintát is rendelkezésemre bocsátott. És a milyen kétkedve fogadtam az új olajat, — és a sok sikertelen kísérlet után csaknem előre meg voltam győződve annak használhatatlan voltáról, — épp oly meglepéssel és elismeréssel számolhatok be az elért eredményről lapunk hasábjain.

Az új fegyverolaj «Nitroperdenol» néven kerül forgalomba. A használatban levő fegyverolajoktól eltérően lúgmentes és a meggyulladt lőporból fejlődő gázok óriási nyomása és hőfoka folytán fejlesztett vegyi termékekből (mint szén-oxid, nitrogén, vízgőz stb.) keletkező és az utánrozsdásodást okozó salétromossavat teljesen oldja, ennek a fegyver esővére való hatását közömbösíti és így a csöveket a rozsdásodástól megóvjá. Az olaj úgy a fegyver aczéljára, mint barnítására teljesen ártalmatlan. Ha a fegyver külső fémalkatrészei is bekenetnek az olajjal, úgy annak sem a nyirkosság, sem pedig az eső nem árt; sem foltnak, sem rozsdának rajta nyoma

esőpp gyerekeim! Csak kell valami kárpótlás nekik azért a sanyarú parasztszobáért. A hol úgy élnek egész nap, elzárva a világtól, akár a rabok. Hujh, micsoda jóízűen fogja ropogtatni a kis egérfoga közt ezt a czukrozott dinnyét a Bimbike! (Már mint a fia.)

Aztán jött a Mikulás. Kénytelen volt külön föladni podgyásznak a sok ajándékot, mert a koesi hálójába nem fért volna bele. Otthon meg a falusi állomáson félórahosszat hajkurászhatott valami lézengő legény után, a ki hazavigye a hátán a sok czók-mókot.

— Itt a Mikulás!

A hur is elpattan, ha nagyon feszítik. Hát a karrikaturák is elpattantak. A Mikulás után következő héten a sampion-nyaraló megdöbbenve tapasztalta, hogy — egyelőre — nem tud több rajzot elhelyezni a lapjainál.

— Nem lehet, édes mester! Két hónapra való anyagom van magától. Borzasztó sok. Legalább négy hétig nem vehetek meg semmit, drágám, legalább négy hétig.

És, úgy látszik, ezek a szerkesztők összebeszéltek; vagy valami dróttalan érzésseli közösség támadt közöttük, mert most egyszerre, mind a hány volt, megcsöknyösödött. Szegény Jobban ugyancsak beleizzadt (hat fokos hidegben), a míg kinyomozott valami harmadrendű hetilapocskát, a hol mégis valahogy túl tudott

adni a kész dolgain. Valahogy? Tizedrész áron. Hitvány koronáért.

És közeledett a karácsony. A penészvirágból lett kicsi vasgyurónak már novemberben, az első hideg napokban telebeszélte az apjuk is, anyjuk is a fejét, hogy sohse fázzanak olyan nagyon, mert majd mit hoz ám nekik a Mikulás. Hát még a Jézuska!

A Mikuláson már szerencsésen túlestek, s mivel a tömérdek nyalánság már a negyedik napon elfogyott, a sok szép baba, ló, automobil, építőkoczká, paprikajancsi s egyéb játékszer pedig már a következő héten részint elkallódott, részint ki haját, ki kezét, ki lábát vagy kerekét vesztette el, főként pedig a javarészüket átadatott a közunalomnak, ennél fogva természetes, hogy a két esemete érdeklődése most fokozott mértékben fordult a karácsony felé. A karácsony, a karácsony. Jaj, mit hoz majd karácsonykor a Jézuska?

Mondhatom, hogy ezúttal igen furesát hozott. Hozott hatvan fillér ára kolbászt, harminczért sajtot, húszért kenyeret, tízért teát és hatért citromot. (Cukor volt otthon, hála Istennek, volt otthon, hála Istennek!) És ezeket a földi javakat sem a Jézuska hozta, hanem fülüg begombolkozva a télikabátjába, maga Jobban, a családfő.

sincs! A legerősebb füstnélküli lőpor használata mellett is a csövek ismert utánrozdásodása teljesen elmarad. Az olajjal való bántás mód tiszta és könnyű; a legjobban megázott fegyver is öt perc alatt fényesre tisztítható. Ezen kiváló tulajdonságai mellett még az az előnye is megvan, hogy olcsó!

Én már hónapok óta esőben, hóban, harmatban kísérletezem vele és csak a legteljesebb elismeréssel nyilatkozhatom róla és készítőjéről.

Ilyen olaj még nem volt birtokomban s ezért a nélkül, hogy soraimmal a reklám szolgálatába óhajtanék szegődni, határoztam el, hogy mint ilyen megbízható és közhasznú fegyver-óvszert t. vadásztársaim figyelmébe és minél szélesebb körben való terjesztésre a legjobb lelkiismerettel ajánljam.

A «Nitroperdenol» készítője Stankowszky József gyógyszerész (Deményháza, Maros-Tordamegye) az érdeklődőknek — jelen cikkemre való hivatkozással — szívesen bocsájt rendelkezésére egy kis mintát, hogy készítménye használhatóságáról és jóságáról személyes meggyőződést szerezhessenek.

Utmutatás első segély nyújtásához az állatorvos megérkeztéig szerencsétlenség vagy hirtelen megbetegedés esetén.

Erdész ember sokszor kerül abba a helyzetbe, hogy állatjainak hirtelen megbetegedésénél avagy balesetnél kénytelen legjobb tudása szerint segíteni.

Erdész ember rendszerint városoktól, falvaktól megszire lakik, fél napi néha egész napi járásra és bizony megesik, hogy téli zimankós időben még hét számba

Szegény asszony odahaza egész nap sírt, mert látta, tudta, érezte, hogy viszi haza mindenki a vegyeskereskedőtől a karácsonyfát, ő neki pedig nem volt sem egy fillérje, sem egy fillérnyi hitele a boltban (a hol sohasem vásároltak, — «mert hiszen csak Budapesten lehet jó dolgokat kapni»), hogy legalább egy nyolczvanfilléres csenevész kis karácsonyfát vehetett volna; meg angyalhajat, aranyos diót, szalónczukrot, rózsaszínű pamutot és legalább egy tuczat gyertyát. Nem, nem. A gyerekek egész délután ordítottak a kenyérért, a miből ebéd idején az utolsó morzsa is elfogyott. Ákos pedig czalatt mint az örült rohant végig Magyarország fővárosán, a míg végre este öt óratájt nagynehezen meg tudta nyúzni egy régi hitelezőjét két korona kölcsön erejéig. Két, mondd: kettő korona — karácsony estéjén.

Némán rakta ki otthon az asztalra a csekély elemőzsiát, miközben igazi állatszelistítő pillantásokat lövellt a szepegő feleségére, a ki minduntalan ráemelte a könnybelábadt szemét, mintha csak azt akarta volna kérdezni szemrehányón tőle:

— Ákos! Az Istenért! Hát így üljük meg a karácsonyt!?

— Csitt-csitt, — integetett mord tekintettel a férfi, —

sem kerül ember lakta vidékre és így bizony nagyon könnyen szaktanács híjján tetemes anyag károkat szenvedhet.

Évek óta adok tanácsot e lap hasábjain tisztelt olvasóinknak és azt hiszem most sem végzek felesleges munkát, mikor az első segélynyújtás módozatait alább ismertetem módot adva mindenkinek, hogy addig is míg állatorvost hivathat, maga is segíthessen.

Első segélynyújtás balesetek vagy más erőművi behatások esetén:

Aggrázókódás, ütés, esés, vagy más erőművi behatás következtében. Tünetei: Hányás, göres a végtagokban, szédülés. A beteget nyugodt, sötét helyre vezetjük, fejére hideg borogatást adunk. Belsőleg bort adhatunk.

Aggrázás, ütés, esés, stb. után állhat be. Tünetei: Vérzés az orron és fülön át és nagy fokú gyengeség. Az állat fejét magasra kötjük és jeges borogatásokat rakunk rá.

Csonttörésék: Koponyacsonttörés aránylag ritka, tünete erős orr- és fülvérzés, a vér nyulós, fehéres folyadékkal együtt ömlik. Csak hideg borogatást adhatunk.

Állkapocs törések: Tünete, hogy a fogsor megszakad, a fogak ninesenek egy vonalban. A beteg állat egy kendővel felkötjük.

Bordatörés: Az állat mellkasát összevarrt törülközőkkel, szálakkal vagy lepedőkkel szorosan bekötjük.

Melencsecsonttörés: Többnyire szüléskor fordul elő. Hideg borogatást rakunk az állat farára és keresztájára, czombjaira.

Végtagok törése: Végtagot kinyújtva, a törött csontrészeket lehetőleg pontosan összeillesztjük és aztán kócczal, szőrrel, rongyokkal vagy puha szénával jól kipárná-

hallgatni a karácsonyról, asszony! Hallgatni a karácsonyról!

Aztán (átellenben éppen most gyújtották meg a vasúti altisztéknél a karácsonyfát) erélyes mozdulattal hamar bezárta az ablaktáblát és ravasz, sunyi mosolylyal guggolt le az ételszagra szinte felfrissült két apróságához:

— No, gyerekek, most kaptok egy kis sajtot. Jó lesz?

— Jó jesz, aputa, — felelt egyszerre a két tudatlan piczike.

Az apa adott nekik sajtot, a csöppségek megették, jóízűen, kaptak rá egy kis vizecskét, aztán, mialatt Jobbanné a kolbászt főzte, szépen elálmosodtak és elaludtak.

Ákos pedig, a művész, a karrikaturarajzó család-apa most hirtelen, mint a kísértet, kiosont a földes konyhába a tűzhely mellett csöndesen könnyező asszonyhoz és mind a két kezét megragadva, vigyorgó képpel, de olyan rekedt hangon, mint valami beszélni tanuló siketnéma, igazán torzul nevetve és sírva hebegte:

— Nagyszerű, Sárkám! Nagyszerű! Nem is vették észre, hogy ma van — karácsony!

zott fa, vas vagy vastag bőrből készült léczek közé helyezzük és erősen körülkötjük. Így aztán óvatosan az istállóba szállíthatjuk. Az állatorvost azonban minden esetre hívni kell, mert a rosszul összeillesztett csont rosszul forr össze és az állat nyomorék marad. Kisebb állatoknál a tört vétagot ugyancsak kipárnázott nád vagy halcsont pálczikák közé kötjük; egész kis állatok, pl. kis csirkék vagy kanárik, éneklőmadarak stb. vétagjait összeillesztjük és egy okmánybolyeggel csavarjuk körül. Két hét alatt a madárcsont összeforr. Egész kis éneklők ujjai gyakran egészen letörnek, ily esetben elég a sebre egy-két csepp kollodiumot önteni.

Ha valamely ok miatt szükségkötést nem alkalmazhatnánk, borogassuk a tört vétagot 5—10 percenkint változtatott hideg, vagy jegesvízbe mártott ruhával, hogy a beteg vétag meg ne dagadjon.

Faroktörés: Főleg marhánál fordul elő. A farokcsigolyákat rendes helyzetbe hozzuk és egy szalmával kibélelt falécchez kör-körösen hozzá kötjük.

Dagajutokat Burrow-oldattal borogatjuk.

Égési sebek: A felületes sebeket tiszta olajjal vagy vaselinnel kenjük be, a mélyebb sebeket tannophénnal porozzuk be, Burrow-oldattal borogatjuk. Tannophénnból és vaselinből készült kenőccsel is kenegethetjük az égett sebeket.

Felfekvések: Bő almot adunk, az oldalfalakat kipárnázzuk, a sebet fertőtlenítő oldattal kimosva tannophénnal behintjük.

Fizemodás: Hideg borogatást adunk, betegnek nyugalmat biztosítunk.

Forrzott sebek: Épen úgy bánunk el velük, mint az égési sebekkel. Nagyobb kiterjedésű sebeket három rész mézvízből és egy rész lenolajból álló keverékkel borogatjuk.

Fulladás: Többféle oka lehet. Az állat kötélbe, (pl. kötőfék) keveredhetik és a kötél nyakára burkolódik. Fulladás áll be, ha az állat vízbe esik, ha föld, homok, vagy más egyéb temeti el, ha valamely helységben nagy füst, vagy fojtó gázok fejlődnek. Minden esetben friss szabad levegőre kell kihúzni, mindenféle szerszámtól megszabadítani, hogy mellkasát, nyakát semmi se szorítsa. Aztán bőrét kámforos szeszszel dörzsölgetjük, hideg vízzel locsolgatjuk. Ha ez nem használ, a mesterséges légzést kell megpróbálni. Az állatot lógó fejjel hátára fektetjük, mellső vétagjait szabályos időközben egyenletesen szétfeszítjük, összenyomjuk. Nagy állatnál két ember kell ehhez. Egyik hangosan vezényel; egyre mindketten lenyomják a vétagot, kettőre felemelik, és befelé nyomják, míg érik egymást. Ezt egyenlő időközben mindaddig folytatni kell, míg az állat lélegzeni kezd. Gyorsabb az eredmény, ha egy harmadik egyén közben folytatja a hideg vizes locsolást, vagy bedörzsölést. Ha nincs kéznél segítség, akkor térdeljünk az állat mellé, szabályos időközben nyomjuk be az állat hasát ott, a hol a bordák végződnek. Kis állat mellkasát két felől két tenyerünkkel benyomjuk és eleresztjük. Természetesen itt is lényeges a bőr izgatása és a szívtájéki dörzsölgetése

sósborszeszszel, kámforos szeszszel, vagy jó hideg vízzel.

Harapott sebek: A harapott sebet kinyomjuk és azon vagyunk, hogy minél tovább és minél erősebben vérezzon. Azután tiszta alkohollal vagy hyperololdattal jó kimossuk a sebet, mert a szájból mindig sok mikro-organismus élőködik, mely a sebet megfertőzi, elmérgesíti. Hacsak a legcsekélyebb gyanu merül fel arra nézve, hogy a harapott állat veszett lehet, akkor a jól kivérzett sebet tüzesvassal kiégetjük s a hatóságnak (községbiró) jelentést teszünk. Ily esetben az állat elfolyt vérére gondosan eltakarítjuk, hogy más állat fel ne nyalhassa, vagy bele ne léphessen senki, és ne fertőzhessen magát, mert a veszetség vírusa akármilyen kis bőrrepedésen keresztül is fertőz. Minél felületesebb a seb, annál veszedelmesebb. Tapasztalat szerint mélyreható, erősen vérző sebzések után ritkábban tör ki a veszetség veszett állat marása következtében, mint alig vérző felületes sebzések után. A veszetség gyanújában lévő állat a hatóság felügyelete alá kerül. (Folyt. köv.)

Dr. Kukuljevič József.

Gazdasági tanácsadó.

A szénakaszcás legalkalmasabb ideje. Nem vitatható, hogy a szintén igen fontos zöld takarmányon kívül, mindent — kivált lovat és szarvasmarhát tartó gazdaságban — legértékesebb, legfontosabb szálas takarmány a széna. Különösen fontos ez a téli takarmányok összeállításánál, mint életrendtanilag kedvező és mint nagy táplálóerejű eleség. De tudvalevő, hogy ilyen csak akkor lehet a széna, ha a benne foglalt táplálóanyagok bizonyos kedvező arányban vannak jelen s nem közömbös, hogy vajjon kellő időben kaszálattott-e vagy nem, helyesen konzerváltatik és adagoltatik-e vagy nem.

Sok gazda csak akkor kaszál, a mikor a füvek magzásba mentek. Azt mondja s van is igaza abban, hogy: így nagyobb a hozam. Ámde a mennyiség egymagában nem dönt, hanem igenis és kivált a minőség. Mert a kellő időben kaszált fiatalabb növényzet könnyebben emészthető, jobban kihasználható a szervezetben s kisebb mennyiségben is megteszi azt a hatást, a melyet a nem kellő időben letarolt vénebb azért, mert amaz emészthető táplálóanyagokban egyben gazdagabb is.

Érdemes hát ahhoz a régi szabályhoz ragaszkodnunk, hogy akkor kaszáljunk, a mikor a kaszáló legtöbb növénye még csak virágzásban van, mert akkor már elég és egyben táplálóanyagokban gazdag és helyes összetételű szénához jutunk.

Vegyvizsgálatok mutatják, hogy van százalék:

	Emészthető fehérje	Zsir	Szénhydrát	Arány
Fiatal szénában	8.2	1.6	42.7	1:5.5
Érett	5.5	1.0	40.8	1:8.0
Vénült	3.4	0.7	36.9	1:11.4

És ez nagyobb számú vegyvizsgálatnak átlagos eredménye s jóval nagyobb is lehet a fiatal széna előnyére. Vannak gazdák, a kik virághullásig várnaék, úgy

okoskodva, hogy ekként a növényzet egy részéből már kipergett mag a talajba jutva kikel. Ám tudvalevő dolog, hogy a legtöbb takarmányfü szárból és gyökérből növekedik újra s baj az is, hogy a korábban érő dudvák már lepotyogtatták ekkorra magvaikat s vigan kelésnek indulnak azok mihamar.

Jól cselekszik a gazda, ha mindezek mellett lehetőleg az időjárást is figyelembe veszi s ehhez képest is a legalkalmasabb időben kaszál. Inkább pár nappal előbb fogjon neki kedvező időben, semhogy később kedvezőtlen esős idő eláztassa, beiszapolja, megrontsa szénáját. Hiszen nem könnyű ezt kilesni, de nem is lehetetlen.

Különben a nap kora reggele és esti szürkülete kedvez legjobban a kaszálási munkát végrehajtásának, mert ekkor a növényzet harmatossága megkönnyíti a letarlózást. A nap déli óráiban — kivált ha nagy a szárazság — indokolt szünetet tartani, mert a szárazságtól kemény szálak csak hibásan s nem tökéletesen, egy metszésre kaszálhatók le, a mi munkáserő és időpazarlás.

(Mezőgazdák.)

Különfélék.

A gyümölcssevről. A gyümöcsérésnek kedves idején sokszor tárgyalják a gyümölcsfogyasztás egészséges voltát, viszont sok oldalról hivatkoznak a gyümölcs-evésnek káros következményeire is. Általános vélemény mindamellett az, hogy az emberi szervezetre jótékony hatású a gyümölcstáplálék.

Azonban a minő hasznos a módjával élvezett gyümölcs az egészséges életműködés előmozdítására, éppen olyan ártalmas annak mértéktelen fogyasztása. Vannak gyümölcsfajok, a melyeknek vegyi alkatrészei a cukor, a savak, a nedvek, a fehérnye, a keményítő különösen alkalmasak diétás gyógymódokra; de vannak olyanok is, a melyeket óvatosan, mérsékelt mennyiségben tanácsos élvezni, mert vegyi összetételeik nem alkalmasak sem a gyomor táplálására, sem a vérnek megtisztítására.

Ha a különböző gyümölcsfajokat az egészség szempontjából osztályozzuk, legelsőnek kerül sorra az *alma*, a mely érett állapotban vastartalmú, élenyben dús, tehát a vérszegényeknél vérképző hatású, az asztmás és a tüdőbetegeknél pedig megkönnyebíti a légzés nehézségeit. Az idegeseknek csillapító, az álmatlanoknak megnyugtató szere; az emésztést lágyítóan mozditja elő. A gyöngén savanyú almát sülvé, főzve, szárítva, kompót és kása alakban, nyersen jól letörölve héjastul lehet fogyasztani. Az alma tápláló ereje, tudniillik vastartalma héjában a legtöbb van. Kivételek persze a vastaghéjú almák, ezeket meg kell hámozni, mert héjukat nehezen emészti meg a gyomor. A köztudatba időtlen idők óta átment az alma egészséges hatása, hiszen a katzenjammer kellemetlenségeit savanyú almával enyhítgeti a mámoros ember.

A *szőlő* vetekedik gyógyítóerőre nézve az almával, sőt gyógymódokra alkalmasabb is. Tartalma: szőlő-

cukor, fehérnye, magnézia, kálisó, szabad savak. Ezek megtisztítják, meghigítják, szaporítják a vért, előmozditják az anyagcserét s a belek működését megkönnyítik. Azok, a kik a szőlő héját nem eszik meg, mert azt képzelik, hogy az emészthetetlen, nagyon tövesen cselekszenek. Éppen a szőlő héjában található lúgsavakat dolgozza föl a gyomor s az emésztőszervek ennek a feldolgozása által nyernek erőt. A szőlőkúra tisztítja a tüdőt is. Tehát felfrissíti az egész organizmust; hizlaló és erősítő.

Az alma és a szőlő után a *dió* következik. Tartalma: fehérnye, olaj, cukor s kevés keményítő. A rest bélműködés ellen s a savanyú gyomornedvek képződésének meggátlására kitünően alkalmazhatjuk, mert kevés nehezen emészthető keményítő van benne, ellenben enyhén hajtó a dió olaja. Lesóványodás meggátlására, a cukorbetegség- s a vérszegénységnél kiválóan alkalmas.

A *kókuszdió* még gazdagabb fehérnye tartalmú; egy kilónyi kókuszdió egyenlő tápértékű egy kiló marhahússal.

A *szilva* hasonlóképen hasznos, egészséges gyümölcs, a mennyiben az emésztés előmozdításában jelentékeny szerepe van. Főként aszalt, kompót vagy lekvár alakjában eszközöl lágyító, hajtó hatást. Nyersen fogyasztva felfuvódásokat okoz. Gyenge gyomrúak és bélbetegek tartózkodjanak a nyers szilva evésétől.

A nyári és téli *körték* kevésbbé táplálóak az almáknál. Mésztartalmuk a csontképződést segítik elő. Dús nedvtartalmuk folytán tevékenyen siettetik a vese működését; a vese- és hólyagbajosok tartózkodjanak tehát a körteevéstől, nehogy a túlságos nedvkiválasztás fájdalmat okozzon nekik.

A *görög dinnye* felfuvódásokat, a *sárga dinnye* emésztési zavarokat okoz, táplálóereje egyiknek sincsen. Fogyasztásuk mérsékeltlen ajánlatos; de csakis jó gyomrúak éljenek vele.

A *cseresznye* kellemes ízű, könnyű emésztésű. A *meggy* vérképző. Sőt kompót alakban a vese- és bélműködést kedvezően, enyhén segíti elő.

A *birsalma* kompótnak, marmeladenak, sajtnak egészséges, tápláló; a vese működését előnyösen befolyásolja.

Az *eper* fontos tápláléka az idegbetegeknek és a vérszegényeknek. Gazdag foszfortartalmú; a vérkeringést elősegíti. Innen magyarázható az a jelenség, hogy vérmes egyéneknek csalánkiütést okoz az eper fogyasztása.

Az *áfonyát*, a *ribizlit*, a *málnát* gyöngé vastartal-
muk, üdítő izük teszik közkedvelté. A hegyvidéken a fekete áfonyát bélbajok ellen orvosságul használja a nép.

A *barack* és az *őszibarack* héját régebben ártalmasnak tartották. Újabban a vegyelemzés kimutatta, hogy éppen a héjukban van az értékük; a héjuk tartalmazza azokat az összetételeket, a melyek a tüdő tevékenységére jóltevően hatnak, a gyomor falait megtisztogatják s a májból az epe kiválasztását megkönnyebbitik.

A *füge* és a *datolya* táplálóak és vérképzők. A *gesztenye* gazdag liszttartalmánál fogva tápláló, de módjával fogyasztandó, mert lassú emésztésű.

A *citromnak* kiváló szerep jutott a belső szervek gyógyításánál. Lázás betegségek, torokbajok, reumatikus bántalmak enyhítője. Üdítő ital. Konyhán és gyógyszer-tárban használják a héját.

A *narancs* áldásos hatása az egészségre közismert. Deszinficiáló s egyben tápláló is. Mindamellet a szív-betegek és vérszegények ne egyenek túlságos sokat ebből a jóízű illatos gyümölcsből, mert izgatja s megvékonyítja a vért. Ezáltal természetesen erőt vesz el tőlük.

Röviden felsorolva ezeket a különböző gyümölcs-fajokat, vegyi összetételeik és az egészségre való hatásuk szerint említettem meg. Hozzáteszem azonban még azt is, hogy ezek a tulajdonságok és hatások nem vonhatók szoros szabályok alá, mert ahány egyén, annyiféle módon nyilvánulhat a jó és rossz hatásuk. Mindenesetre célszerű az egyes gyümölcsfajok evésénél a hatást megfigyelni egyeseken és a megfigyelést összevetni az általános tapasztalatokon alapuló bizonyításokkal. Mindeme megfigyelés nemcsak érdekes, de hasznos is lesz önmagunknak s a hozzátartozóinknak, mert hiszen a gyümölcsöt mindenki szereti, szívesen fogyasztja, sőt annak gyógyító hatásáról meggyőződve, gyógyulást, enyhülést vár tőle. És sokszor éppen az ellenkezőjét éri el, csupán azért, mert nem a természetének, a belső szervezetének megfelelő gyümölcsöt választja meg.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdészeti létszámukban beálló változásokról a szerkesztőséget értesíteni szíveskedjenek.)

A m. kir. földművelésügyi miniszter Gohn Emil m. kir. segéderdömérnököt Gyergyószentmiklósról Rozsnyóra helyezte át erdőgondnoknak, Fröhlich György m. kir. segéderdömérnököt pedig Vajdahunyadon való meghagyása mellett továbbra is a vajdahunyadi m. kir. járási erdőgondnokság vezetésével bízta meg, végül Jaczó András m. kir. erdőmérnököt Déváról Pujba helyezte át az ottani m. kir. járási erdőgondnoksághoz.

A m. kir. földművelésügyi miniszter az állami erdőtisztek összesített közös létszámában Muždeka Damján kir. erdőmérnökgyakornokot kir. segéderdömérnöké, továbbá Pellion Árpád, Navratil Gyula, Klausberger József és Kocziha János m. kir. erdőmérnökgyakornokokat m. kir. segéderdömérnökékké kinevezte.

A m. kir. földművelésügyi miniszter az állami erdőtisztek összesített közös létszámában báró Marschall Ernő és Csatay Gyula m. kir. erdőmérnökgyakornokokat m. kir. segéderdömérnökékké kinevezte.

Az ungvári m. kir. főerdőhivatal főnöke Sztefurovszky István II. oszt. m. kir. erdőlegényt I. oszt. m. kir. erdőlegénynyé, ifj. Horváth Ágoston és Egry Dániel II. oszt. m. kir. segéderdő-öröket II. oszt. m. kir. erdőlegényekké, Hrabár Antal kincstári erdőkerülőt, Vaskó László napibéres erdőört és Vaskó Mihály kincstári munkafelügyezőt pedig II. oszt. m. kir. segéderdő-örökké nevezte ki.

Az apatini m. kir. erdőhivatal főnöke Nagy Károly és Marquart Ferencz m. kir. erdőöröket m. kir. főerdőörökké, Nyáray Lajos és Benedek János I. oszt. m. kir. erdőlegényeket m. kir. erdőörökké, Rothländer György és Dvoracsek Géza II. oszt.

m. kir. erdőlegényeket I. oszt. m. kir. erdőlegényekké, végül Hegybeli Ferencz és Graf József napibéres póterdőöröket II. oszt. m. kir. erdőlegényekké nevezte ki.

Előfizetési díjak nyugtázása.

Az 1913. évi június hóban a következő előfizetési díjak folytak be az Országos Erdészeti Egyesület pénztárába:

Ungvári főerdőhiv. hd. 40:50, Földmív. min. hd. 106:15, Donáth Lipót hd. 6—, Gyulafehérvár város hd. 19:95, Tállya község hd. 21:15, Borbás Mihály hd. 1:40, Soproni adóhiv. hd. 18:25, Veszprémi püsp. erdőhiv. 20—, Kendefly urad. hd. 4:15, Weneny József —20, Gróf Sierstorf urad. hd. 9:35, M. Szigeti erdőig. hd. 15:21, Szvarini erdőgond. —60, Nagyenyedi adóhiv. hd. 22:33, Devecseri urad. erdőhiv. 20—, Földmív. min. 1:80.

1 koronát fizettek: Riesz Károly, Sebestyén János, Simon József, Saári Mihály, Fratzscher Tivadar, Peti József.

2 koronát fizettek: Nagy Ferencz, Bernát István, Schwarz József, Glázku István, Pászku György, Márta Sebők, Roskó Lajos, Roszival János, Sárosy János, Dobó Imre, Papp Ágoston, Szimon Károly, Miskovits Péter, Szabó Pál, Főrizs Sándor, Lotterhof Márton, Faller András, Borbély Andor, Herbert János, Kazán József, Gyuga János, Kövesdi Sándor, ifj. Bálint István, Horváth József, Jenei István, Lányi András, Mólnos Ferencz, Siskovits József.

3 koronát fizetett: Nobik István.

4 koronát fizettek: Orosz Simon, Kollár János, Ósmarosszék jv. ig., Szalczér Antal, Seemann Elek, Németh József, Bakonyi Elek, Sümegi József, Simonyi János.

Szerkesztői üzenetek.

Gyakran érkeznek felszólalások kiadóhivatalunkba a cím-szalagon átjavitott lakcím miatt. Ez úton közöljük, hogy ezen átjavitásokat nem a posta, hanem kiadóhivatalunk eszközi a bejelentett címváltozás alapján, a nagyobb arányú címnyomtatási költségek megtakarítása céljából. Kérjük tehát, hogy fölösleges reklamációkkal a t. előfizetők ne forduljanak hozzánk.

F. R. Sokkal megbízhatóbb felvilágosítást kaphat egy pénztárnél arra nézve, hogy sorsjegyei nyertek-e, s azért inkább oda forduljon. Nekünk annak a megállapítása nagyobb utánjárásba kerülne, s adatunk megbízhatóságát a mellett nem is garantálhatnánk.

Ötvösi előfizető. Ahhoz, hogy valaki egyszerre főerdőre neveztesse ki, körülbelül annyi lehetőség kell, mint ahhoz, hogy valaki az osztálysorsjátéknál az egy millió koronás nyereleményt megüsse.

P. P. Atyjának végleges nyugalomba helyezését fölösleges kérelmeznie, mivel az 1912. évi LXV. t.-cz. 33. §-a értelmében őt már anúgy is véglegesen nyugalomba helyeztetnek kell tekinteni.

K. F. 1. Az ideiglenes nyugdíjaztatásánál lehetett volna valamit elérni, ha igazolni tudta volna azt, hogy a baleset szolgálat közben és önhibáján kívül érte. Most azonban már késő, semmit sem lehet tenni.

2. Az erdőőri szakvizsgát csak magyar nyelven lehet letenni.

K. J. Előfizetése a küldött 4 koronával 1914. évi június hó végéig rendezve van.

Sz. A. Előfizetése a küldött 4 koronával 1914. évi június hó végéig rendezve van.

K. J. 1. Két egyén között, kiknek egyike kitűnően, a másika pedig kielégítően tette le az erdőőri szakvizsgát, képesítés tekintetében különbség nincs. Mindenesetre arról, a ki a vizsgát jobb sikerrel tette le, feltehető, hogy az élet követelményeinek is jobban meg fog tudni felelni, de ez nem egészen bizonyos. Az életben mindig a szerint bírálják meg az embert, hogy a reá bizott munkát miképpen végzi el s mindenesetre az az ember ér többet, a ki minden körülmények között tisztességgel és be-

csülettel végzi azt a minek elvégzésére vállalkozott. 2. A vadőri vizsgánál tudnivalókat az Illés-féle «Vadőr» című könyvből megtanulhatja. A kinek erdőőri szakvizsgálója van, annak felesleges vadőri vizsgát tennie, mert az erdőőri képesítésben a vadőri képesítés már bent foglaltatik, a vadőri képesítés azonban az erdőőri képesítést nem pótolhatja. Az uradalmaknál sem becsülik többre a vadőri vizsgát tett egyéneket azoknál, a kik e helyett erdőőri vizsgát tettek.

Alcsuth. Annak, hogy lapunkat a kéredezett helyre járassa, nincs semmi akadály a nem is kerül semmivel se többre.

H. A. Tiller Mór és Társa Budapest (IV., Váci-utca, 35 sz.); Blum Sándor Budapest (IV., Váci-utca 17 sz.).

P. Gy. 1. A vadőri vizsgák az erdőőri szakvizsgákkal kapcsolatban, a kir. erdőfelügyelőségeknél őszszel (rendszerint október hónap) tartatnak. 2. Ha ön szakvizsgázott erdőőr, úgy nem kell külön vadőri vizsgát is tennie, mert az erdőőri szakvizsgabizonyítvány vadőri állásra is képesít. 3. Vadőri vizsgát az tehát, a ki írni, olvasni és a négy közönséges számművelet szerint számolni tud, legalább 3 éven át szakadatlanul vadászati gyakorlati szolgálatban állott, feddhetlen magaviseletű, ép, erős, egészséges, és 20. életévét betöltötte. A vizsgára a kir. erdőfelügyelő ad engedélyt; a vizsgadíj 10 korona. 4. Teljesen elég, ha a Hönig István «A vadőr», vagy az Illés Nándor «Vadőr» című művéből készül. 5. A kérvényezés úgy történik, mint az erdőőri szakvizsga engedélyezése iránt s a kérvényhez olyan okmányokat kell csatolni, a melyekkel a 3. alatt említett feltételek igazolhatók.

V. Gy. Az állami ipariskolákról részletes tájékoztatást szerezhethet lapunk folyó évi 11. számában az S. J.-nek szóló szerkesztői üzenetből. Arra nincs helyünk, hogy a felső ipariskolákba való bejutathatóság összes feltételeit közöljük, miért is azt ajánljuk, hogy kérjen a budapesti m. kir. állami felső építő-ipariskolától (VII., Thököly-út 74 szám), vagy a budapesti állami felső ipariskolától (VIII., Népszínház-utca 8 szám), vagy a szegedi m. kir. állami felső ipariskolától tájékoztatót. Ezt mindegyik intézet ingyen megküldi.

St. L.-né. Mindkét tárczát köszönettel megkaptuk, de hogy mikor fogjuk hozni, azt nem tudjuk, mert tárczákkal túl vagyunk halmozva. Ezért szives türelmét kérjük.

Th. Gy. Nem sokára rá kerül a sor s akkor hozni fogjuk; de most még sokkal régebbi kéziratunk is vannak s ezeket kell hoznunk.

J. M. Állami csemetékert-őri szolgálata az új nyugdíjtörvény értelmében a nyugdíjba feltétlenül beszámít. A 10 napi megszakítás nem baj. Hivatalfőnökétől szerezzen igazolványt a csemetékert-őri szolgálatára nézve s tegyen lépéseket, hogy szolgálati és minősítési táblázatába a csemetékert-őri szolgálata feljegyeztesse. Az igazolványt egyébként gondosan őrizze meg, hogy nyugdíjaztatása alkalmával felmutathassa.

R. K. Hirdetését háromszor díjmentesen közöljük. Az 1 K t a lap javára bevételeztük.

N. L. «Fakereskedők Lapja» című ujság Budapestem nem jelenik meg. Hogy vidéken van-e ilyen című lap, azt nem tudjuk. A «Fakereskedelem» című lap kiadóhivatala V., Lipót-körút 13 szám, a «Magyar Fakereskedő» kiadóhivatala V., Zoltán-utca 12 szám, a «Magyar Faipar és Fakereskedelem» kiadóhivatala VI., Podmaniczky-utca 71 szám, a «Fakereskedelmi Értesítő» kiadóhivatala pedig VII., Jósika-utca 2 szám alatt van.

B. M. A hatóságilag felesketett erdőörök a földművelésügyi miniszter úr 1891. évi 6755. szám alatt kiadott körrendelete, valamint a m. kir. közigazgatási bíróságnak 1909. évi 12,740. P. számú ítélete értelmében a szolgálati fegyveren kívül még egy fegyvert, vagyis összesen két fegyvert tarthatnak adómentesen, melyek közül az egyik fegyver sörétes, vadászfegyver is lehet. Úgy a földművelésügyi miniszter úr rendeletét, mint a közigazgatási bíróság említett ítéletét lapunk múlt évi 4-ik számában egész terjedelmében megtalálja s ugyanott a teendőkre nézve is részletes útbaigazítást talál.

ÁLLÁSKERESLET ÉS KINÁLAT

Intelligens, 30 éves, nőtlen, szakvizsgázott, műszakilag képzett, jelenleg is állásban levő erdőőr, keres irodai vagy hasonló alkalmazást városban lakással az ország északkeleti vidékén. Czim a szerkesztőségben. (41.)

Uradalmi fővadász, 46 éves, nős, szakvizsgázott, ki a vadászat, erdészet és számadások vezetésében 28 évi gyakorlattal bír, a magyar és német nyelvet szóban és írásban, a román nyelvet pedig szóban bírja, a szőlészet és mezőgazdaságban szintén jártas, állását, melyet 15 év óta tölt be, az uradalom előrelátható bérbeadása folytán, október, vagy január 1-re hasonló állással felcserélni óhajtja. Czime a szerkesztőségnél megtudható. (45.)

Azonnali belépésre erdőőri állást keres 34 éves szakvizsgázott, magyarul és tótul beszélő, kiszolgált katona és volt csendőr, ki úgy az erdőőri szolgálat minden ágaztában, mint a fő- és apróvad tenyésztésében és a vadászat körüli teendők ellátásában is kellő jártassággal bír. Czime a szerkesztőségben megtudható. (46.)

University Library Cluj

HIRDETÉSEK

Pályázati hirdetmény. (2625/1913. sz.) Alulírott m. kir. erdőhivatal 3 (Három) erdőőri, előléptetés esetén 3—3 erdőlegényi, illetve segéderdőőri állásra pályázatot nyit.

Az erdőőri állás javadalmazása: évi 600 kor. fizetés, 100 kor. személyi pótlék, természetbeni lakás, vagy ennek hiányában törvényszerű laktér, valamint az egyéb rendszeresített mellékletmények.

Az I-ső oszt. erdőlegényi- vagy segéderdőőri állás javadalmazása: évi 700 kor., a II-ik oszt. erdőlegényi- vagy segéderdőőri állás javadalmazása pedig évi 600 kor. szegődménydíj, természetbeni lakás, vagy ennek hiányában 100 kor. laktér és az egyéb rendszeresített mellékletmények.

Az altiszti állásra pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ban követelt szakképzettségüket, az államerdészeti szolgálatba újonnan belépni kívánók ezenfelül még erkölcsi bizonyítvánnyal, ép- és erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos, vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal felszerelt, sajátkezüleg irt kérvényüket előljáró hatóságuk, az eddig állami szolgálatban nem állók pedig az illetékes közigazgatási hatóság útján f. évi szeptember hó 1-éig ide benyújtsák. Orsova, 1913. évi június hó 27-én.

(3.) **M. kir. erdőhivatal.**

Egy erdélyi erdőbirtok felügyeletére és vele kapcsolatos mezőgazdaság vezetésére oláh vidéken, erdő-őri szakiskolát és lehetőleg néhány középiskolai osztályt végzett, intelligens, középkorú, feltétlenül becsületes és megbízható, komoly, józan egyén kerestetik. Kérvények a bizonyítványok egyszerű másolataival posta útján, nem személyesen nyújtandók be. Uradalmi Tisztartóság címén Pa Haraszt u. p. Vác, Pest megye. (4.)

Termelt fenyőhasábtüzifa-eladás. (4458/1913.) A mihályteleki erdőgondnokságnál termelt és erdei rakodókra kihozott fenyőhasábtüzifa az alábbi négy eladási csoportra osztva, zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

1. A tyesznadolina, zelenszka cesztai és podjavori erdei rakodókon sarangolva 647 m³ fenyőhasábfa.

Kikiáltási ára ürm³-ként 5 kor. 50 fill.

Bánatpénz 360 kor.

2. A lieszkovai és martaluszkai erdei rakodókon sarangolva 533 ürm³ fenyőhasábfa.

Kikiáltási ára ürm³-ként 5 kor. 90 fill.

Bánatpénz 320 kor.

3. A steinbrucki és vlesencez banyárszkai erdei rakodókon 813 ürm³ fenyőhasábfa.

Kikiáltási ára ürm³-ként 6 kor. 20 fill.

Bánatpénz 510 kor.

4. A vlesencez-mihalovói erdei rakodókon 1511 ürm³ fenyőhasábfa.

Kikiáltási ára ürm³-ként 6 kor.

Bánatpénz 910 kor.

Ajánlatok legkésőbb 1913. évi július hó 21-én déli 12 óráig nyújtandók be. Besztercebányán a m. kir. erdőigazgatóságnál és július 22-én délelőtt 10 órakor fognak az erdőigazgatóság tanácstermében nyilvánosan felbontatni.

Árverési feltételek, ajánlati űrlap és boríték, alulírott erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Besztercebánya, 1913. évi június hóban.

(5.) **M. kir. erdőigazgatóság.**

Vékony fenyőhaszonfeladás. (74,528/1913. sz.) A mihályteleki, benesházai, és vaczoki erdőgondnokságnál termelt 28,678 drb fenyőszőlőkaró, 14,596 drb erdei lécz, 84,375 folyóméter rüdfa és 535·03 m³ egyéb fenyő épület- és műszerfa zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Az ajánlatok legkésőbb 1913. évi július hó 28-án déli 12 óráig nyújtandók be Besztercebányán a m. kir. erdőigazgatóságnál és 1913. évi július hó 29-én délelőtt 10 órakor fognak az erdőigazgatóság tanácstermében nyilvánosan felbontatni.

Az árverési és szerződési feltételek, a faanyagok és kikiáltási árak részletes kimutatása, ajánlati űrlap és boríték a besztercebányai erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Budapesten, 1913. évi június hóban.

(6.) **M. kir. földművelésügyi miniszter.**

Pályázati hirdetmény. (477/1913. sz.) A znióvár-aljai kir. közalap. erdőgondnokságnál megüresedett «Huorki» kir. közalap. erdőőri állásra pályázat nyittatik.

Ezen állással 600 kor. évi fizetés, évi 100 kor. személyi pótlék, évi 100 kor. ruhaátalány, két kat. hold földilletmény, évi 18 ürm³ I-ső oszt. dorong vegyes kemény tűzifa, természetbeni lakás és szabályszerű legeltetési illetmény van összekötvé.

Az ezen állásra pályázók életkorukat anyakönyvi kivonattal, illetőségi és családi állapotukat községi bizonyítvánnyal, eddigi alkalmaztatásukat, nyelvismeretüket és katonai kötelezettségük mikénti lerovását megfelelő hiteles bizonyítvánnyal, a kir. közalap szolgálatába ujonnan belépni kívánók és az államerdészet szolgálatában nem állók még ép és erős testalkatukat, különösen jó látó- halló- és beszélőképességüket kincstári erdészeti orvos, vármegyei főorvos, vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, ezen felül a pályázók még az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában megkívánt szak-képzettségüket is tartoznak igazolni.

Az ily módon felszerelt és sajátkezüleg írt kérvények, a nagym. vall. és közokt. m. kir. miniszteriumhoz ezímezve, a znióvár-aljai m. kir. közalapítványi erdőgondnoksághoz f. évi augusztus hó 10-ig nyújtandók be.

Znióvár-alja, (Turóc m.) 1913. évi július hó 4-én.

(7.) **M. kir. közalap. erdőgondnokság.**

Pályázat. (3349/1913. sz.) A lugosi m. kir. erdőigazgatóság kerületében megüresedett három főerdőőri (nyugdíjazás esetén négy), továbbá kettő kinevezés esetén öt erdőőri (nyugdíjazás esetén hat), valamint kinevezés esetén négy I. oszt. és négy II. oszt. erdőlegényi állásra pályázat nyittatik.

A főerdőőri állással 800 kor. évi fizetés és 200 kor. személyi pótlék, az erdőőri állással 600 kor. évi fizetés és 100 kor. személyi pótlék, mindkét állással természetbeni lakás, vagy annak hiányában a törvényszerű lakbér és egyéb rendszeresített illetmények; az erdőlegényi állással 700 illetve 600 kor. évi szegődménybér, természetbeni lakás, vagy annak hiányában a törvényszerű lakbér és egyéb rendszeresített mellékilletmények (fa, ruhaátalány stb.) vannak összekötvé.

Az ezen állásokra pályázók az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában követelt szakképzettségüket, az állami erdészeti szolgálatba ujonnan belépni kívánó pályázók ezen felül még ép- és erős testalkatukat, különösen jól látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos, vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, életkorukat anyakönyvi kivonattal, illetékességüket községi bizonyítvánnyal, eddigi alkalmaztatásukat, nyelvismereteiket, de különösen a magyar nyelvnek szóban és írásban való teljes bírást és katonai kötelezettségüket megfelelő bizonyítványokkal igazolni tartoznak.

Az ily módon felszerelt és sajátkezüleg írt kérvények a lugosi m. kir. erdőigazgatósághoz folyó évi augusztus hó 15-ig és pedig az állami szolgálatban levők részéről

felettes hatóságuk, magánosok részéről pedig az illetékes közigazgatási hatóság útján nyújtandók be.

Lugos, 1913. évi július hó 1-én.

(8.)

M. kir. erdőigazgatóság.

Pályázat erdőőri állásra. A meszesfalusi gör. kel. szarb zárdai erdőbirtoknál erdőőri állás van üresedésben.

Javadalmazás: évi 840 (nyolczszáznegyven) kor. fizetés, szabad lakás, kerttel, 2 drb tehén nyári legeltetése, 2 k. h. kaszáló. 20 ürm³ tűzifa.

Az állás azonnal elfoglalandó.

Pályázók a magyar állampolgárságot, a fedhetlen életet, a 24 éves kor betöltését, ép szellemi és testi erejüket, az erdőőri szakvizsga letételét és eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket július hó 31-ig. Dr. Dimitrievics Vladimir apát, és zárdafőnök úr czímére Meszesfalu (u. p. Versecz) nyujtsák be.

Méhészetben jártasak előnyben részesülnek.

Román nyelv ismerete kívánatos.

Versecz, 1913, július hó 5-én.

(9.)

Fiedler segéderdőmérnök.

Pályázati hirdetmény. (2483/1913. sz.) A liptóújvári m. kir. főerdőhivatal a kerületében megüresedett 2 (két) főerdőőri és 1 (egy) erdőőri, előléptetés esetében 3 (három) erdőőri, erdőlegényi s illetve segéderdőőri állásra pályázatot hirdet.

A főerdőőri állásokkal 800 kor. fizetés és 200 kor. személyi pótlék, az erdőőri állásokkal 600 kor. fizetés és 100 kor. személyi pótlék, az erdőlegényi és segéderdőőri állásokkal 600 kor. szegődménydíj, minden egyes állással természetbeni lakás vagy ennek hiányában törvényszerű lakbér és egyéb rendszeresített mellékilletmények élvezete van egybekötve.

A pályázók az 1879. XXXI. t.-cz. 37. §-ában megkivánt szakképzettségüket, az állami erdészeti szolgálatba most belépni kívánók ezen felül ép, erős testalkatukat, különösen jó látó-, halló- és beszélőképességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos, vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, életkorukat anyakönyvi kivonattal, illetőségüket községi bizonyítvánnyal, eddigi alkalmaztatásukat, nyelvismereteiket és azt, hogy katonai kötelezettségüknek miként tettek eleget, szintén megfelelő bizonyítványokkal igazolni tartoznak.

A kellően felszerelt és sajátkezüleg írt kérvények a liptóújvári m. kir. főerdőhivatalhoz czímezve augusztus hó 20-ig az állami szolgálatban állók részéről fölöttes hatóságuk, mások által pedig az illetékes közig. hatóság útján nyújtandók be.

Liptóújvár, 1913. évi július hó 2.

(10.)

M. kir. főerdőhivatal.

Pályázat. (2345/1913. sz.) A nagybányai m. kir. főerdőhivatal kerületében nyugdíjazás folytán megüresedett 6 (hat) főerdőőri (I. oszt. altiszti), továbbá egy

I. oszt. segéderdőőri-, előléptetés esetén 6 (hat) erdőőri (II-od oszt. altiszti), illetve 2 (kettő) I. oszt. erdőlegényi, esetleg három II-od oszt. erdőlegényi állásra pályázat nyittatik.

A főerdőőri állás javadalmazása évi 800 kor. fizetés és 200 kor. személyi pótlék; az erdőőri állás javadalmazása évi 600 kor. fizetés és 100 kor. személyi pótlék; az I-ső osztályú erdőlegényi vagy segéderdőőri állás javadalmazása évi 700 kor.; a II-od oszt. erdőlegényi vagy segéderdőőri állása javadalmazása pedig évi 600 kor. szegődménydíj. Mindezen állásokkal a készpénz javadalmazáson kívül még természetbeni lakás, vagy annak hiányában törvényszerű lakbér, valamint az állással rendszeresített mellékilletmények is járnak.

Az ezen állásokért pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában követelt szakképzettségüket, az államerdészeti szolgálatba ujonnan belépni kívánók ezenfelül ép és erős testalkatukat, különösen jó látó- beszélő- és hallóképességüket kincstári főorvos vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, továbbá életkorukat anyakönyvi kivonattal és illetőségüket községi bizonyítvánnyal, végül pedig eddigi szolgálataikat és annak eredményét, nemkülönbben a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való teljes bírását és katonai kötelezettségük teljesítését megfelelő bizonyítványokkal igazolják s az ekként felszerelt és sajátkezüleg írt kérvényüket előljáró hatóságaik, esetleg az illető járás közigazgatási hatósága útján 1913. évi augusztus hó 10-ig az alulírott m. kir. főerdőhivatalnál nyujtsák be.

Az erdőlegényi állásokért pályázók nőtlen állapotukat is tartoznak kimutatni.

Nagybánya, 1913. évi július hó 1-én.

(11.)

M. kir. főerdőhivatal.

2 drb. anyányi nagyságú, vadászatra már használható fiatal uhu (fülesbagoly) eladó. Czím: Kabzányi János Vychodna. (Liptó m.)

(12.)

Pályázati hirdetmény. (2100/1913. sz.) Alulírott m. kir. erdőhivatal a kerületében megüresedett 2 (kettő) főerdőőri, előléptetés esetén 2 (kettő) erdőőri, 2 (kettő) I-ső oszt., illetve 2 (kettő) II-od oszt. erdőlegényi és esetleg segéderdőőri állásra a rendszeresített illetmények mellett pályázatot hirdet.

A pályázók az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában megkivánt szakképzettségüket az erre vonatkozó bizonyítvánnyal, az államerdészet szolgálatába ujonnan belépni kívánók ezenfelül még ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, vármegyei tiszti orvos, avagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, életkorukat és illetőségüket, családi állapotukat, eddigi alkalmaztatásukat, nyelvismereteiket és azt, hogy katonai kötelezettségüknek miként tettek eleget, szintén megfelelő bizonyítványokkal igazolni tartoznak.

Az ekként felszerelt és sajátkezüleg irt kérvények a gödöllői m. kir. erdőhivatal címére f. évi augusztus hó 30-ig az állami szolgálatban állók részéről felettes hatóságuk, a nem állami szolgálatban állók által pedig az illetékes közigazgatási hatóság útján nyújtandók be.

Gödöllő, 1913. évi július hó 5.

(13.)

M. kir. erdőhivatal.

Termelt tölgy haszonfa eladása. (75,159/I. B. 1. sz./1913. F. M.) A parasznai m. kir. erdőgondnokság kerületében a folyó évi vágásokban kitermelt 2925·57 m³ tölgyhaszonfa öt eladási csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Az írásbeli zárt ajánlatok legkésőbb 1913. évi augusztus hó 6-ik napjának déli 12 órájáig nyújtandók be a tótsóvári m. kir. erdőhivatalhoz, a hol azok augusztus hó 7-én délelőtt 10 órakor nyilvánosan felbontatni fognak.

Az árverési és szerződési feltételek, a faanyagok eladási csoportjainak és kikiáltási árainak kimutatása, ajánlati űrlap és boríték a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál megszerezhetők.

Budapest, 1913. évi július hóban.

(14.)

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Fenyőtutajfa eladás. (1000 m³-res részletekben.) (75,182/1913.—I. B. 1. sz.) A bustyaházai m. kir. erdőhivatal királymezői felső, németnokrai és bruszturái m. kir. erdőgondnokságaiban az 1911. évben kitermelt s az 1913. év folyamán a bustyaházai és técsői rakpartokra letutajozandó 7000 tömör m³, valamint a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság vaséri, mezőháti, feketetiszai és bocskói m. kir. erdőgondnokságaiban az 1911. évben kitermelt és az 1913. év folyamán a bocskói és lonkai rakpartokra letutajozandó 13,000 m³ vagyis összesen 20,000 tömör m³ lucz- és jegenyefenyő haszonfa Máramarosszigeten 1913. évi július 28 (Huszonnyolcadik) napján délelőtt 10 órakor zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen 1000 (Egyszer) m³-es részletekben el fog adatni.

Az árverés tárgyát képező faanyagra, annak részletekre való beosztására és kikiáltási áaira vonatkozó részletes adatok, valamint az árverési és szerződési feltételek a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóságnál, a bustyaházai erdőhivatalnál, továbbá a két igazgatási kerület összes erdő- és faraktár-gondnokságainál, végül Tiszaujlak, Beregszász, Vásárosnamény, Tokaj, Tiszalucz, Tiszafüred, Tiszalök, Fegyvernek, Poroszló, Törökszentmiklós, Szolnok, Tiszaföldvár, Csongrád, Szentés, Hód-

mezővásárhely, Szeged, Makó, Törökkanizsa, Magyar-kanizsa, Zenta, Óbecse, Törökbecse, Titel és Zimony városok, illetve községek előjáróságainál tekinthetők meg.

Írásbeli ajánlatokhoz szükséges űrlapok és borítékok a máramarosszigeti erdőigazgatóságnál, illetve a bustyaházai erdőhivatalnál díjtalanul adatnak ki a jelentkezőknek.

Budapest, 1913. évi július hóban.

(15.)

M. kir. földművelésügyi miniszter.

1-2-3 éves tölgycsemetét,

kocsányos és kocsánytalant megvételre keresek. Szíves ajánlatokat «Tölgy» jeligére a kiadóhivatalba kérek. (2.m.2.)

A cs. k. osztrák állam által támogatva!

Ausztria és Németország legfelsőbb erdészeti kísérleti állomásai és híres szakemberek ismerték el a gomolyos ültetés czéljára legjobb csemetefurónak a

Szab. Dostal erdész-féle csemetefogót

magassági beállítással, melylyel a cs. k. állami ellenőrzés mellett történt összehasonlító kísérleteknél óránként 924 gomolyos csemetét lehetett kiemelni. Erdősítési költség hektáronként 17 korona. Könnyű, kezelhető, nők és gyermekek részére is alkalmas bármely talajon. Ára darabonként 26—32 korona nagyság szerint.

Rendeléseket elintéz és prospektust küld (i.v.6.)

Filomen Dostal, Olmütz-Corso, Morvaország.

Egy fillért se áldozzon a méhészetre,
míg el nem olvassa

A MÉHEK ÉLETE

czímű könyvet, mely a Boczonádi-kaptár és rendszer teljes ismertetését, az egész éven át előforduló munkák leírását és az általános alapismereteket tartalmazza; mely világosságot áraszt a sötétségben, útmutatást a bizonytalanságban; mely határozottan megjelöli a célt s az arra alkalmas eszközöket. A 223 lapra terjedő könyv ára bérmentes küldéssel 3 kor. 45 fill.; csinos vászonkötésben 4 kor. 45 fill.

Műlepek, keretléczek, kaptárak, kasok és mindennemű méhészeti tárgyakról árjegyzéket és mutatványszámot ingyen és bérmentve küld

a «Méhészet» kiadóhivatala

Ujpest, Széchenyi-utca 7. sz.

DIANA FEGYVER ATELIER

Gothard Sándor

Herény, Szombathely mellett, Vas m.

Lerakat: Budapest, VI., Váci-körút 61. sz., a Magyar Motor- és Gépgyár irodájában.

Használati fegyverek

120 korona ártól felfelé.

A kontinens legnagyobb luxusfegyver-raktára.

Saját szerkezet — saját minták!